

RIJCKOORT, Jan, vriend van Joris van Severen
(Harelbeke 1 september 1889 - Abbeville 2 mei
1940).

Reeds op 13-jarige leeftijd fabrieksarbeider, werd in 1906 beroepsvrijwilliger bij het leger. Op 1 augustus 1914 onmiddellijk betrokken in de krijgsv verrichtingen, werd hij, eind oktober, bij de uitval uit Antwerpen, zwaar gewond en overgebracht naar Engeland. Het voorjaar 1915 bracht hem weer aan het front. Nog vóór de Wapenstilstand voerde zijn proletarisch socialisme hem dicht bij communistische sympathieën. Hij bleef het communisme trouw, enigszins in het spoor van de Clarté- en Lumière-groepen, tot in 1925. Zijn wankele gezondheid tengevolge van zijn oorlogsverwondingen bezorgde hem in 1931 een oorlogspensioen. Hij ging schilderen en bij een tentoonstelling in Oostende in 1938 schreef J. Ensor de inleiding tot de catalogus.

Na 1932 begon hij *Hier Dinaso* als lijfblad te lezen. Eind januari 1934 bezocht hij Joris van Severen in Sint-Michiels. Er ontstond een oprechte vriendschap. Op 19 juni 1935 werd Rijckoort opgenomen in de Dietsche Militanten Orde (DMO). Hij ging in 1936 (na zijn overgang tot de katholieke kerk, onder invloed van Joris van Severen) in Sint-Andries wonen om elk ogenblik ter beschikking van de Verdinasoleider te zijn. Hij volgde stipt en trouw de gedachtenontwikkeling van Van Severen, sedert 1937 op geheel eigen Groot-Nederlandse toer en ruim Belgisch royalistisch.

Op 10 mei 1940 werd hij gearresteerd. Samen met Joris van Severen werd hij op 15 mei op transport gezet, via Oostende en Duinkerke naar Bethune en in Abbeville met geweerkolven afgemaakt, onmiddellijk na de executie van Joris van Severen.

WERKEN : *Van het Marxisme tot het Dinaso* (z.j.).

LITERATUUR : M. van Gijsegem, *Het bloedbad van Abbeville* (1940); - L. van Berckel, *De tragische dood van Joris van Severen en Jan Rijckoort* (1960); - A. de Bruyné, *Joris van Severen; Droom en daad* (1961); - L. Delafortrie, *Joris van Severen en de Nederlanden* (1963); - R. Baes, *Joris van Severen. Une âme* (1965); - C. Vlaemynck, *Abbeville mei 1940*, in *Het Brugsch Handelsblad* (1973, samengevat in *De Standaard*, 4 augustus 1973); - H. Borginon, *Op zoek naar de weggesleepten van mei 1940* (1973).

ROMAIN VANLANDSCHOOT